

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

Заступник директора з навчальної роботи

Марина ЗАЙЧЕНКО

08 2023 р.

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

**«Бухгалтерський облік і звітність у
комерційних банках» 3 курс**

**Освітньо-професійний ступінь— фаховий
молодший бакалавр**

**Освітньо-кваліфікаційний рівень —фаховий
молодший бакалавр**

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма Фінанси.

Банківська справа та страхування

Рік навчання 3-й, семестр 6-й

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 3,5

Мова викладання-українська

**Контактна
інформація
викладача
(e-mail)**

Олійник Лариса Вікторівна

olijnuk.larisa08@gmail.com

**Посилання
на курс в Google
Classroom**

<https://classroom.google.com/u/0/>

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

Цикловою комісією
фінансово - економічних дисциплін
Білгород - Дністровського фахового
коледжу природокористування,
будівництва та комп'ютерних технологій
Голова циклової комісії

 / Світлана СТЕПОВА/
(протокол №1 від 28.08. 2023р.)

ПОГОДЖЕНО

Голова групи кадрового забезпечення
освітньо-професійної програми Фінанси,
банківська справа та страхування
спеціаліст вищої категорії

 Світлана КОСТЕНКО
«__» __. 2023 р.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

У зв'язку просуванням сучасних суб'єктів господарювання (комерційних банків зокрема) по шляху розвитку ринкових відносин, необхідність удосконалення та спеціалізація обліку стають украй необхідними. За цих умов великого значення набувають питання суто практичного характеру - питання бухгалтерського обліку в банках. У найширшому розумінні, облік - це мова бізнесу.

МЕТА І ЗАВДАННЯ

Мета дисципліни – засвоєння знань з правил обліку і відображення активів, зобов'язань та власного капіталу у фінансовій звітності банків; функціонування внутрішнього аудиту в банках. Надати студентам основи знань з обліку в банківських установах і сформуванню вміння використовувати ці знання на практиці.

Завдання дисципліни – вивчення фінансового обліку і внутрішнього аудиту як інструментів управління банком, бухгалтерських методів і процедур фінансового обліку базових операцій комерційних банків, вимог користувачів до фінансової звітності банків, методики підготовки і інтерпретації основних фінансових звітів. Ознайомити з методологією розв'язання облікових банківських задач з урахуванням сучасної практики банківської діяльності.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Предмет навчальної дисципліни, методичний аспект облікового процесу в банківських установах.

У результаті вивчення дисципліни **студент повинен знати:**

- господарська діяльність комерційного банку;
- зміст і призначення банківського бухгалтерського обліку;
- побудова плану рахунків бухгалтерського обліку в банку;
- аналітичний і синтетичний облік операцій у банку;
- документація, документообіг і контроль банківських операцій;

вміти:

- вести облік і контроль розрахункових операцій;
- вести облік і документальне оформлення операцій з кредитування;

- вести облік і оформлення касових операцій;
- вести облік валютних операцій.

володіти: методами, принципами і процедурами бухгалтерського обліку, навичками практичного складання внутрішнього нормативного документу з обліку в банках.

СТРУКТУРА КУРСУ

Вид заняття	Теми занять	Результати навчання	Завдання	Години(лекції/практичні)	Оцінювання (бали)
6 семестр					
Модуль 1					
Лекція 1	Роль обліку в системі управління комерційним банком та основи його організації	Знати основи організації обліку комерційних банків. Роль обліку в системі управління банком	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Практичне заняття 1-2	Роль обліку в системі управління комерційним банком та основи його організації	Вміти відповідати на питання та давати обґрунтовану відповідь щодо основ організації обліку комерційних банків. Особливості побудови Плану рахунків. Структура класів Плану рахунків.	Оформлення роботи	4	4
Лекція 2	Організація аналітичного обліку в комерційних банках	Знати основи організації аналітичного обліку в комерційних банках	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Практичне заняття 3-4	Організація аналітичного обліку в комерційних банках	Вміти давати характеристику параметрів аналітичного обліку. Ведення параметрів контрагентів банку	Оформлення роботи	4	4

Лекція 3-4	Організація касової роботи в комерційних банках України	Знати організацію касової роботи в комерційних банках України	Опрацювати теоретичний матеріал	4	2
Практичне заняття 5-6	Організація касової роботи в комерційних банках України	Вміти організувати роботу касового апарату банку. Порядок здійснення касових операцій прибутковими касами. Порядок завершення операційної каси. Підкріплення операційних кас банків. Правила виконання касових операцій.	Оформлення роботи	4	4

Лекція 5-6	Облік операцій комерційного банку за безготівковими розрахунками	Знати облік операцій комерційного банку за безготівковими розрахунками, принципи організації безготівкових розрахунків та вимоги щодо оформлення розрахункових документів	Опрацювати теоретичний матеріал	4	2
Практичне заняття 7-8	Облік операцій комерційного банку за безготівковими розрахунками	Вміти оформлювати розрахункові документи та відображати їх в обліку	Оформлення роботи	4	4
Лекція 7-8	Облік доходів, витрат та капіталу банків	Знати облік доходів, витрат та капіталу банків	Опрацювати теоретичний матеріал	4	2
Практичне заняття 9-10	Облік доходів, витрат та капіталу банків	Вміти вести облік доходів (витрат) банку. Особливості податкового обліку валових доходів та валових витрат комерційного банку	Оформлення роботи	4	4
Виконання тесту					2
Разом за модуль					30

Модуль 2					
Лекція 9-10	Бухгалтерський облік кредитних операцій в комерційних банках України	Знати бухгалтерський облік кредитних операцій в комерційних банках України	Опрацювати теоретичний матеріал	4	2
Практичне заняття 11-12	Бухгалтерський облік кредитних операцій в комерційних банках України	Вміти відображати на рахунках бухгалтерського обліку кредитні операції в комерційних банках. Оформлювати документи з кредитування на підставі документарного акредитиву	Оформлення роботи	4	4
Лекція 11-12	Бухгалтерський облік депозитних операцій установ комерційних банків	Знати бухгалтерський облік депозитних операцій установ комерційних банків	Опрацювати теоретичний матеріал	4	2
Практичне заняття 13-14	Бухгалтерський облік депозитних операцій установ комерційних банків	Вміти вести облік номіналу депозиту на нарахування процентів за депозитом. Облік операцій зі сплати та погашення депозиту.	Оформлення роботи	4	4
Лекція 13-14	Бухгалтерський облік операцій з цінними паперами установ комерційних банків	Знати бухгалтерський облік операцій з цінними паперами установ комерційних банків	Опрацювати теоретичний матеріал	4	2
Практичне заняття 15-16	Бухгалтерський облік операцій з цінними паперами установ комерційних банків	Вміти вести облік вкладень банку в акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком, що входять до портфеля цінних паперів банку на продаж.	Оформлення роботи	4	4
Лекція 15-16	Облік обмінних операцій в іноземній валюті	Знати облік обмінних операцій в іноземній валюті	Опрацювати теоретичний матеріал	4	2
Практичне заняття 17-18	Облік обмінних операцій в іноземній валюті	Вміти вести облік обмінних операцій в іноземній валюті	Оформлення роботи	4	4
Лекція 17-18	Фінансова звітність банку	Знати фінансову звітність банку	Опрацювати теоретичний матеріал	3	2

Практичне заняття 19-20	Фінансова звітність банку	Вміти скласти фінансові звіти банку	Оформлення роботи	4	4
Виконання тесту					10
Разом за модуль 2					40
Екзамен					30
Разом за курс				75	100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в онлайн формі за погодженням із завідувачем відділення)

ПОРЯДОК ПЕРЕРАХУНКУ РЕЙТИНГОВИХ ПОКАЗНИКІВ НОРМОВАНОЇ 100-БАЛЬНОЇ ШКАЛИ ОЦІНЮВАННЯ В НАЦІОНАЛЬНУ ШКАЛУ ТА ШКАЛУ ЄКТС

Рейтинг здобувача освіти, бали	Оцінка національна за складання	
	екзаменів, диференційованих заліків	заліків*
90 – 100	Відмінно	Зараховано
74 – 89	Добре	
60 – 73	Задовільно	
00 – 59	Незадовільно	Не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» : від 16.07.1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс] / офіційний сайт Верховної ради України. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>.
2. Закон України «Про банки та банківську діяльність» : від 07.12.2000 р. № 2121-III [Електронний ресурс] / офіційний сайт Верховної ради України. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>.
3. Постанова Правління НБУ «Інструкція про порядок відображення в бухгалтерському обліку банками України поточних і відстрочених податкових зобов'язань та податкових активів» : від 19.03.2003 р. № 121і // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. – 2003. – Вип. – 5.

4. Постанова Правління НБУ «Правила бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України» : від 18.06.2003 р. № 255і // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. – 2003. – Вип. – 10.
 5. Постанова Правління НБУ «План рахунків бухгалтерського обліку банків України» : від 17.06.2004 р. № 280і // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. – 2004. – Вип. – 8.
 6. Національні стандарти бухгалтерського обліку в Україні : навчальний посібник. Нормативно-практичний матеріал. Станом на 1 листопада 2000 р. / за ред. д.е.н., доц. Р. Л. Хом'яка. – Львів : Інтелект-Захід, 2000. – 444 с. – ISBN 966-7597-03-2.
 7. Облік і аудит у банках : підручник / А. М. Герасимович, Л. М. Кіндрацька, Т. В. Кривов'яз та ін. ; за заг. ред. проф. А. М. Герасимовича. – К. : КНЕУ, 2004. – 536 с. – ISBN 966-574-648-0.
8. Волкова І. А., Калініна О. Ю. Бухгалтерський облік у банках. Навч. посіб. 2ге вид.– К.: Центр учбової літератури, 2011. – 520 с

Додаткова

1. Кононова О. Є. Організація бухгалтерського обліку : навч. посіб. Дніпро : ДВНЗ ПДАБА. Вена.: Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. 102 с. URL: <http://ppublishing.org/upload/iblock/ac7/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%DBE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0-2.pdf> (дата звернення: 05.10.2023).
2. Кулинич М. Б., Фатенок-Ткачук А. О. Мельник К. П. Облік, аналіз, аудит і оподаткування економічних суб'єктів: організаційно-методологічні аспекти : монографія. Луцьк : «Вежа Друк», 2023. 136 с. 8
3. Правила організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, затверджено наказом Мініюсту 18.06.2015 № 1000/5, із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства юстиції № 1827/5 від 12.06.2018, № 2277/5 від 04.07.2018. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0736-15#Text> (дата звернення: 01.10.2023)
4. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджено Постановою Правління Національного банку України від 29.12.2017 р. № 148. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text> (дата звернення: 05.10.2023).
5. Кіндрацька Л. М. Бухгалтерський облік у комерційних банках України : підручник / Л. М. Кіндрацька. – К. : КНЕУ, 2000. – 520 с.

6. Кіндрацька Л. М. Бухгалтерський облік у банках України : підручник / Л. М. Кіндрацька. – К. : КНЕУ, 2001. – 636 с.
7. Кіндрацька Л. М. Облік у банках: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни/ Л. М. Кіндрацька, Ю. К. Семеніченко, М. Ю. Тюхляєва. – К. : КНЕУ, 2006. – 404 с.
8. Кузьмінська О. Е. Організація обліку в банках : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / О. Е. Кузьмінська, В. Б. Кириленко. – К. : КНЕУ, 2002. – 282 с.
9. Облік і аудит у банках : навчальний посібник / [О. В. Васюренко, Л. В. Сердюк, О. М. Сидоренко та ін.] ; за ред. О. В. Васюренка. – 2-ге вид. перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 623 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Верховна Рада України

<http://www.rada.kiev.ua> . Кабінет Міністрів

України <http://www.kmu.gov.ua/>.

Навчально-інформаційний портал ТДАТУ

<http://nip.tsatu.edu.ua> Наукова бібліотека ТДАТУ

<http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/> Internet.